

CLARVEDEREA

**Îndrumări practice
pentru trezirea puterilor oculte**

C. W. Leadbeater

Traducere: Nicoleta Radu

Editura VIDIA
București, 2014

Cuprins

Capitol	pagină
I Ce este clarvederea	7
II Clarvederea simplă: totală	23
III Clarvederea simplă: parțială	37
IV Clarvederea în spațiu: intenționată	43
V Clarvederea în spațiu: semi-intenționată	61
VI Clarvederea în spațiu: neintenționată	65
VII Clarvederea în timp: trecutul	73
VIII Clarvederea în timp: viitorul	97
IX Metode de dezvoltare	119
Index	129

Capitolul IV

CLARVEDEREA ÎN SPAȚIU: INTENȚIONATĂ

Am definit clarvederea în spațiu ca fiind capacitatea de a vedea evenimente sau scene îndepărtate în spațiu de cel care le vede și aflate la distanțe mult prea mari pentru un observator obișnuit. Cazurile sunt numeroase și diferă foarte mult unele de altele, așa că vom încerca să le clasificăm într-o oarecare măsură. Nu contează prea mult ordinea pe care o adoptăm, singura condiție e să fie suficient de cuprinzătoare pentru a include toate cazurile noastre; poate că ar fi adecvat să le grupăm în două diviziuni mari, clarvedere în spațiu intenționată și neintenționată, cu o clasă intermediară pe care o putem descrie ca semi-intenționată – un titlu ciudat, dar o să îl explic un pic mai târziu.

Ca și până acum, o să încep prin a defini ce anume este posibil în această direcție pentru observatorul pe deplin instruit și voi încerca să explic cum funcționează această facultate și care îi sunt limitele. În felul acesta vom putea să înțelegem mai bine nenumăratele exemple de vedere parțială care se manifestă la oameni neinstruiți în acest sens. Prin urmare, să discutăm mai întâi despre clarvederea intenționată.

Din cele spuse până acum despre vederea astrală reiese clar că cine posedă pe deplin această facultate va putea să vadă cu ajutorul ei practic tot ce vrea să vadă în această lume. Locurile cele mai ascunse nu mai sunt un secret pentru el, iar obstacolele de pe parcurs sunt ca și inexistente, pentru că un asemenea om

și-a schimbat perspectiva; prin urmare, dacă îi atribuim puterea de a se deplasa în corpul astral, el poate să meargă fără nicio dificultate oriunde și să vadă orice loc de pe această planetă. De altfel, poate să facă asta în mare măsură fără să fie nevoie să se deplaseze în corpul astral, după cum vom vedea în curând.

Să analizăm mai atent metodele prin care această vedere suprafizică poate fi folosită pentru a observa evenimente care au loc la distanță. Când, de exemplu, un om de aici, din Anglia, vede până în cel mai mic detaliu ceva ce se petrece în acel moment în India sau în America, cum reușește asta?

Pentru a explica acest fenomen, a fost oferită o ipoteză foarte ingenioasă. S-a sugerat că fiecare obiect emite în permanență radiații în toate direcțiile, radiații care seamănă întrucâtva cu razele de lumină, dar sunt infinit mai fine și că fenomenul clarvederii nu este altceva decât capacitatea de a vedea cu ajutorul acestor radiații mai fine. În acest caz distanța nu mai constituie un impediment pentru vedere, toate obiectele de pe parcurs sunt penetrate de aceste raze care se intersectează la infinit și în toate direcțiile fără să se încurce, exact cum fac vibrațiile luminii obișnuite.

Chiar dacă nu acesta este exact modul în care funcționează clarvederea, teoria este adevărată în mai toate premisele sale. Fără îndoială, fiecare obiect emite radiații în toate direcțiile și se pare că exact în felul acesta, deși pe un plan superior, s-au format înregistrările ākāshice. Despre ele va trebui să vorbim în următorul capitol, așa că deocamdată doar le menționăm. Fenomenele psihometriei depind, și ele, de aceste radiații, după cum vom explica în cele ce urmează.

Există însă anumite dificultăți practice legate de folosirea acestor vibrații eterice (pentru că e clar că asta sunt), cum ar fi mediul cu ajutorul căruia un om poate să vadă ceva care se petrece la distanță. Obiectele care se interpun pe parcurs nu sunt complet transparente și, cum persoanele care participă la scena pe care

experimentatorul încearcă să o observe probabil că vor fi cel puțin la fel de transparente, evident că se poate să apară confuzii.

Dimensiunea suplimentară care intră în acțiune dacă în loc de radiații eterice sunt percepute radiații astrale înlătură unele dintre aceste dificultăți, însă determină alte complicații; prin urmare, pentru a răspunde unor scopuri practice, în încercarea de a înțelege clarvederea vom abandona această ipoteză a radiațiilor și ne vom ocupa de metodele pentru a vedea la distanță care îi sunt disponibile studentului. Există cinci astfel de metode, patru dintre ele fiind de fapt variante ale clarvederii, în timp ce a cincea nici nu poate fi încadrată aici, întrucât ține de domeniul magiei. Să ne referim mai întâi la aceasta din urmă, ca să știm că am terminat cu ea.

1. *Cu ajutorul unui spirit al naturii* – Această metodă nu implică în mod necesar ca experimentatorul să posede vreo facultate parapsihică; trebuie doar să știe cum să determine un locuitor al lumii astrale să efectueze investigația în locul lui. Poate să facă acest lucru prin invocare sau prin evocare; cu alte cuvinte, fie îl convinge pe asistentul astral prin rugăciuni și ofrande să îi ofere ajutorul de care are nevoie, fie îl constrânge, printr-o voință foarte dezvoltată, să i se supună.

Această metodă a fost aplicată pe scară largă în Orient (unde entitatea folosită este de obicei un spirit al naturii) și în vechea Atlantidă, unde „stăpânii feței întunecate” foloseau în acest scop un spirit artificial al naturii, extrem de specializat și malefic. Uneori informațiile sunt obținute în același fel la ședințele de spiritism din zilele noastre, doar că în acest caz mesagerul folosit este de obicei un om care a murit recent și care operează mai mult sau mai puțin liber în planul astral – deși chiar și aici el este câteodată un spirit binevoitor al naturii, care se amuză dându-se drept o rudă decedată. În orice caz, așa cum am spus, această metodă nu are nimic de-a face cu clarvederea, ea ține exclusiv de magie; o menționăm aici doar pentru că vrem să evităm situațiile în care cititorul ar fi derutat și ar încadra-o în una dintre următoarele categorii sau metode.

2. *Cu ajutorul unui curent astral* – Această expresie este folosită frecvent și de multe ori într-un sens larg în unele dintre scrierile noastre teozofice pentru a face referire la o mare diversitate de fenomene, inclusiv la cel pe care intenționez să-l explic aici. Ce face de fapt studentul care adoptă această metodă nu e să pună în mișcare un curent în materia astrală, ci să stabilească un soi de linie telefonică folosind acel curent.

Ar fi imposibil să ofer aici o expunere detaliată despre fizica astrală, chiar dacă aş avea cunoștințele necesare pentru a face acest lucru; e suficient dacă spun că e posibil să crezi în materia astrală o linie de legătură bine definită care să acționeze ca un fir de telegraf, transmițând vibrații prin care să poată fi văzut tot ce se întâmplă la celălalt capăt. O astfel de linie e stabilită, să fim bine înțeleși, nu prin proiecția directă în spațiu a materiei astrale, ci acționând asupra unei linii (de fapt, a mai multor linii) de particule din această materie în așa fel încât particulele respective să fie capabile să creeze un conductor pentru tipul de vibrații de care este nevoie.

Această acțiune preliminară poate fi inițiată în două moduri – fie prin transmiterea de energie de la o particulă la alta, până când se formează linia, fie folosind o forță dintr-un plan superior care este capabilă să acționeze simultan asupra întregii linii. Firește că această din urmă metodă necesită o dezvoltare mai mare, întrucât experimentatorul trebuie să cunoască (și să aibă puterea necesară pentru a folosi) forțe dintr-un plan cu mult superior; cu alte cuvinte, persoana capabilă să creeze o astfel de linie nici nu are nevoie de o linie, pentru că poate să vadă mult mai ușor și complet cu ajutorul unei facultăți superioare.

Chiar și operațiunea mai simplă și pur astrală este dificil de explicat, deși este ușor de realizat. Am putea spune că seamănă oarecum cu magnetizarea unei bare din oțel, întrucât constă într-o așa-numită polarizare, prin exercitarea voinței umane, a unui număr de linii paralele alcătuite din atomi astrali, care se întinde de la operator până la scena pe care vrea să o studieze. Toți acești atomi sunt menținuți pe durata experimentului cu

axele rigid paralele unele cu altele, astfel încât formează un soi de tub provizoriu prin care clarvăzătorul poate să privească. Această metodă are dezavantajul că linia de telegraf poate să fie perturbată sau chiar distrusă de orice curent astral suficient de puternic cu care se întâmplă să se intersecteze; însă, dacă efortul de voință inițial a fost unul intens, e puțin probabil să se producă astfel de accidente.

Vederea unei scene la distanță obținute cu ajutorul acestui „curent astral” seamănă în multe privințe cu ce se vede printr-un telescop. Siluetele oamenilor de obicei apar foarte mici, ca pe o scenă aflată în depărtare, dar în ciuda dimensiunilor mici sunt la fel de clare ca și când ar fi lângă observator. Uneori prin această metodă e posibil ca el să și audă ce se vorbește, nu doar să vadă ce se face; însă, cum în majoritatea cazurilor așa ceva nu se întâmplă, trebuie să considerăm că e vorba de o manifestare a unei puteri suplimentare, nu de un corolar al facultății văzului.

Trebuie să menționăm că în acest caz cel care vede nu își părăsește de obicei corpul fizic; nu există niciun fel de proiecție a vehiculului său astral sau a vreunei părți din el către scena la care se uită, el își confecționează pur și simplu un telescop astral temporar. În consecință, își poate folosi, într-o anumită măsură, abilitățile fizice chiar și când examinează o scenă aflată la distanță; de exemplu, în general va continua să-și controleze vocea și va putea să descrie ce vede chiar în timp ce vede lucrurile respective. Conștiința omului este, de fapt, în mod distinct la capătul acestei linii.

Această metodă are însă și limite, nu doar avantaje, iar limitele sunt în mare măsură asemănătoare cu cele impuse de folosirea unui telescop în plan fizic. De pildă, observatorul nu poate să-și schimbe punctul de vedere; telescopul său, ca să zicem așa, are un câmp vizual bine delimitat care nu poate fi extins sau modificat; el privește scena dintr-o anumită direcție și nu poate să se întoarcă brusc și să vadă cum arată acea scenă din sens invers. Dacă are suficientă energie parapsihică, poate să lase deoparte telescopul pe care îl folosește și să-și construiască altul care să

abordeze obiectivul într-un mod oarecum diferit; însă aceasta este o procedură puțin probabil să fie pusă în practică.

Totuși, s-ar putea spune că simplul fapt că folosește vederea astrală ar trebui să-i permită să vadă scena din toate părțile deodată. Așa s-ar întâmpla dacă ar folosi această vedere în mod normal asupra unui obiect aflat foarte aproape de el – care îi este accesibil astral, ca să zicem așa; când e vorba însă de o distanță de sute sau mii de kilometri, situația e cu totul alta. Vederea astrală ne oferă avantajul unei dimensiuni suplimentare, dar în acea dimensiune continuă să existe ceea ce numim poziție, iar această poziție este, evident, un factor esențial care limitează puterile în plan astral. Vederea noastră obișnuită, tridimensională, ne permite să vedem simultan fiecare punct aflat în interiorul unei figuri bidimensionale, de pildă a unui pătrat, dar ca să putem face asta e necesar ca pătratul respectiv să fie poziționat la o distanță rezonabilă de ochii noștri; dimensiunea suplimentară nu îl ajută în niciun fel pe un om din Londra să examineze o piață aflată în Calcutta.

Vederea astrală, când e înghesuită prin direcționarea de-a lungul unui tub, e limitată foarte mult, așa cum s-ar întâmpla cu vederea fizică în condiții similare; cu toate acestea, dacă observatorul o stăpânește la perfecție, el va putea să vadă astfel, chiar și la distanțe mari, aurele, prin urmare toate emoțiile și majoritatea gândurilor persoanelor pe care le examinează.

Există mulți oameni care folosesc mai ușor acest tip de clarvedere dacă au la dispoziție un obiect fizic care poate fi folosit ca punct de plecare pentru telescopul lor astral – un lucru asupra căruia să-și concentreze puterea voinței. Cel mai eficient obiect folosit frecvent în acest scop este globul de cristal, care are avantajul suplimentar că posedă calități ce stimulează facultatea parasihică; se recurge însă și la alte obiecte, la care ne vom referi în detaliu când vom vorbi despre clarvederea semi-intenționată.

În cazul acestei forme de clarvedere care implică un curent astral constatăm, ca și la alte forme, că există persoane cu capacități

paranormale care nu pot să o folosească decât în situațiile în care se află sub influența mesmerismului. Particularitatea în acest caz e că există două categorii de astfel de persoane – una în care, eliberându-se în acest mod, omul poate să-și construiască singur un telescop și alta în care magnetizatorul creează telescopul și subiectul poate pur și simplu să vadă prin el. În acest al doilea caz este clar că subiectul nu are suficientă voință ca să facă singur un telescop; pe de altă parte, operatorul, deși are voința necesară, nu e clarvăzător, altfel ar vedea el prin tubul pe care îl construiește, nu ar mai avea nevoie de ajutor.

Uneori, deși cazurile sunt rare, tubul astfel format are încă o caracteristică a unui telescop – poate să mărească obiectele spre care e direcționat până când par să fie în mărime naturală. Sigur că de fiecare dată obiectele trebuie să fie mărite într-o oarecare măsură, altfel nu ar putea fi văzute, însă de obicei această măsură e determinată de dimensiunea tubului astral, iar ce se vede e doar o imagine mică aflată în mișcare. În puținele cazuri în care siluetele apar în mărime naturală prin această metodă, probabil că intervine o putere cu totul nouă; oricum, când se întâmplă acest lucru, observatorul trebuie să fie foarte atent și să nu le confunde cu exemple din categoria la care ne vom referi în continuare.

3. *Prin proiectarea unei forme-gând* – Abilitatea de a folosi această metodă de clarvedere implică o dezvoltare oarecum mai mare decât precedentă, întrucât necesită un anumit grad de control asupra planului mental. Toți cei care studiază teozofia știu că gândul are o formă, cel puțin în planul de care aparține, și că în marea majoritate a cazurilor are o formă și în plan astral; s-ar putea ca nu toți să știe însă că dacă un om gândește cu intensitate că este prezent într-un anumit loc, forma pe care o ia acel gând va fi o imagine a gânditorului însuși, care va apărea în locul respectiv.

În esență, această formă trebuie să fie compusă din materie din planul mental, dar în foarte multe cazuri se înconjoară și de materie din planul astral, mărindu-și astfel probabilitatea de a

deveni vizibilă. De altfel, există multe exemple în care o asemenea formă a fost văzută de persoana vizată de acel gând – cel mai probabil datorită influenței mesmerice inconștiente emenate de gânditorul inițial. Fapt este că această formă-gând nu include nimic din conștiința gânditorului. În momentul în care pleacă de la el, în mod normal devine o entitate distinctă – e adevărat, nu complet fără legătură cu cel care a creat-o, dar fără posibilitatea de a-i transmite vreo impresie.

Acest al treilea tip de clarvedere constă, așadar, în capacitatea de a menține cu o formă-gând recent creată exact atâta legătură și atât control încât să fie posibil să primești impresii prin intermediul ei. Asemenea impresii făcute asupra formei vor fi transmise în acest caz gânditorului – nu printr-o linie de telegraf astrală, ca mai devreme, ci prin vibrație simpatică. Într-un exemplu perfect de clarvedere de acest tip e aproape ca și cum observatorul și-ar fi proiectat o parte din conștiință în forma-gând și ar folosi-o ca pe un avanpost, din care observația este posibilă. Vede aproape la fel de bine ca și când s-ar afla el însuși în locul formei-gând.

Siluețele la care se uită îi vor apărea ca și cum ar fi în mărime naturală și aproape de el, nu mici și îndepărtate, ca mai înainte; și va constata că poate să-și schimbe punctul de vedere dacă va considera necesar. Claraudiția, după câte se pare, este asociată mai puțin frecvent cu acest tip de clarvedere decât este cu precedentul, dar locul ei e luat în oarecare măsură de un soi de percepție mentală a gândurilor și intențiilor persoanelor văzute.

Întrucât conștiința omului este încă în corpul fizic, el va putea (chiar în timp ce își exercită această facultate) să audă și să vorbească, în măsura în care poate să facă acest lucru fără să-i fie distrasă atenția. În clipa în care concentrarea gândului slăbește, întreaga viziune dispare și observatorul va trebui să construiască o nouă formă-gând dacă vrea să o reia. Cazurile în care acest tip de vedere se manifestă pregnant la persoane neinstruite sunt, evident, mai rare decât la tipul precedent,

pentru că aici e necesar un control mental și sunt implicate forțe de o natură mai subtilă.

4. *Printr-o călătorie în corpul astral* – Aici avem de-a face cu un tip de clarvedere cu totul nou, în care conștiința observatorului nu mai rămâne în sau nu mai e strâns legată de corpul fizic, ci e transferată asupra scenei pe care o examinează. Deși pentru observatorul neinstruit implică în mod cert pericole mai mari decât oricare dintre metodele descrise până acum, este cea mai satisfăcătoare formă de clarvedere care îi este accesibilă, întrucât al cincilea tip de clarvedere e destinat exclusiv studenților cu o instruire specială.

În acest caz corpul omului este fie adormit, fie în transă; prin urmare, organele lui nu pot fi folosite cât se desfășoară viziunea, astfel încât descrierea celor văzute și întrebările legate de anumite detalii trebuie amânate până când călătorul revine în acest plan. Pe de altă parte, vederea este mult mai amplă și mai precisă; omul aude și vede tot ce-i trece prin față și poate să se deplaseze după dorință în limitele foarte largi ale planului astral. Poate să-i vadă și să-i studieze în voie pe toți ceilalți locuitori din acel plan, astfel încât lumea vastă a spiritelor naturii (din care tărâmul basmelor este doar o mică parte) i se deschide dinainte și are acces chiar și la unii dintre devașii inferiori.

În plus, are imensul avantaj de a putea să participe la scenele pe care le vede – poate să converseze în voie cu toate aceste entități astrale, de la care poate obține multe informații neobișnuite și interesante. Dacă învață și cum să se materializeze (și nu e deloc greu odată ce știe ce și cum să facă), va putea să ia parte la evenimente sau conversații fizice care se desfășoară la distanță și să i se arate, oricând dorește, unui prieten absent.

O altă abilitate pe care o are este că poate să caute ce îl interesează. Cu ajutorul tipurilor de clarvedere descrise până acum, pentru toate scopurile practice putea să găsească o persoană sau un loc doar când era deja familiarizat cu ele sau când stabilea o *relație* cu ele atingând un obiect fizic care avea legătură cu ele,

ca în psihometrie. E adevărat că prin metoda cu numărul trei mișcarea e posibilă întrucâtva, însă procesul e unul dificil și funcționează doar pentru distanțe foarte mici.

Cu ajutorul corpului astral însă, un om poate să se deplaseze nestingherit și rapid în orice direcție și poate (de exemplu) să găsească fără probleme orice loc care i se indică pe o hartă, fără să-l fi cunoscut în vreun fel și fără să aibă vreun obiect prin care să stabilească o legătură cu acel loc. Mai mult, poate să se ridice rapid în aer, până la înălțimi mari, pentru a avea o privire de ansamblu asupra regiunii pe care o examinează, ca să observe cât e de întinsă, care e conturul liniei de coastă sau cum arată la modul general. Adevărul e că folosind această metodă omul dispune de mult mai multă putere și libertate decât în oricare dintre cazurile prezentate anterior.

Un exemplu ilustrativ, purtând girul scriitorului german Jung Stilling, ne este oferit de doamna Crowe în „The Night Side of Nature” (p. 127). Ni se povestește aici despre un clarvăzător care locuia în apropiere de Philadelphia, în America. Ducea o viață retrasă și vorbea puțin; era modest, milostiv și evlavios. Despre caracterul lui nu se cunoștea nimic rău, doar că se zvonea că ar fi avut niște secrete nu tocmai *legale*. Despre el se spuneau multe povești extraordinare, printre care cea pe care o redăm în continuare:

„Soția unui căpitan de vapor (bărbatul era plecat într-o călătorie spre Europa și Africa și de multă vreme nu mai știa nimic de el), temându-se ca omul să nu fi pățit ceva, s-a hotărât să meargă la acest clarvăzător. După ce i-a ascultat povestirea, clarvăzătorul i-a spus că o să lipsească puțin și, când se întoarce, o să-i aducă informațiile de care avea nevoie. Apoi s-a dus în altă cameră, iar femeia a rămas să-l aștepte. După un timp, văzând că omul nu mai apare, și-a pierdut răbdarea și, crezând că uitase de ea, s-a apropiat tiptil de ușă și s-a uitat printr-o deschizătură mică; spre surprinderea ei, clarvăzătorul era întins pe o canapea, nemișcat ca un mort. Doamna s-a gândit, firește, că nu se cuvenea să-l deranjeze, așa că a așteptat; când s-a întors, omul i-a spus că

soțul ei nu a putut să-i scrie din cutare motive, dar că în momentul acela era într-o cafenea din Londra și în scurt timp avea să ajungă acasă.

Așa a fost, soțul s-a întors acasă; aflând că motivele pentru care nu-i scrisese erau exact acelea pe care i le spusese clarvăzătorul, femeia a vrut neapărat să se convingă dacă și celelalte informații erau adevărate. Și s-a convins; pentru că soțul ei, imediat ce a dat cu ochii de clarvăzător, a spus că îl văzuse într-o anumită zi într-o cafenea din Londra, că omul îi povestise că ea era foarte îngrijorată din pricina lui și că el, căpitanul, îi explicase de ce nu a putut să-i scrie, dar că a doua zi o să plece spre America, se întoarce acasă. După care, în îmbulzeala din cafenea, nu-l mai văzuse pe clarvăzător și nu a mai știut nimic despre el”.

Evident că nu avem de unde să știm ce dovezi a adus Jung Stilling în sprijinul veridicității acestei povestiri, deși el declară că are încredere deplină în cel care i-a povestit-o, însă s-au întâmplat atât de multe lucruri similare încât nu avem motive să ne îndoim de adevărul ei. În orice caz, clarvăzătorul cu pricina probabil că și-a dezvoltat singur această abilitate sau a învățat-o într-un alt gen de școală decât cea din care noi ne extragem de obicei informațiile teozofice; pentru că noi avem o regulă clară care le interzice în mod expres studenților să-și manifeste această putere în așa fel încât informațiile să poată fi verificate la ambele capete, așa cum s-a întâmplat aici, și să constituie ceea ce se numește un „fenomen”. Faptul că această regulă este una cât se poate de înțeleaptă este dovedit, pentru toți cei care știu câte ceva despre istoria Societății noastre, de consecințele dezastruoase care s-au produs când, pentru scurtă vreme, am devenit un pic mai toleranți în privința regulii respective.

În cartea mea „Invisible Helpers” prezint câteva cazuri recente aproape identice cu cel de mai sus. Cazul unei doamne pe care eu o cunosc foarte bine și care apare în felul acesta în fața unor prieteni aflați la distanță este descris de domnul Stead în „Real Ghost Stories” (p. 27); iar domnul Andrew Lang povestește, în „Dreams and Ghosts” (p. 89), cum un anume domn Cleave, aflat

la Portsmouth, a apărut în mod intenționat, în două rânduri, în fața unei doamne din Londra, care s-a speriat îngrozitor. Cel care vrea să studieze la modul serios acest subiect va găsi suficiente dovezi.

Se pare că multe asemenea vizite astrale devin posibile când principiile slăbesc în apropierea morții la oameni care până atunci nu au fost niciodată capabili să facă așa ceva. Pentru această categorie există chiar mai multe exemple decât pentru cealaltă; o să vă povestesc, pe scurt, un exemplu ilustrativ pe care domnul Andrew Lang îl oferă la pagina 100 din cartea citată mai sus – despre care chiar Domnia Sa spune că „puține povești se sprijină pe dovezi atât de serioase”.

„Mary, soția lui John Goffe din Rochester, care de multă vreme suferea de o boală gravă, s-a mutat la tatăl ei în West Malling, la vreo 15 kilometri de casa ei.

Cu o zi înainte să moară a vrut neapărat să-și vadă copiii, pe care îi lăsase acasă în grija unei bone. Era însă prea slăbită pentru a putea fi transportată; între ceasurile unu și două ale dimineții a căzut într-un soi de transă. Doamna Turner, o văduvă care a vegheat-o în noaptea cu pricina, spune că femeia avea ochii deschiși, o privire fixă și fălcile căzute. Doamna Turner și-a apropiat o mână de gura femeii, dar nu părea să respire. A crezut că făcuse o criză și n-ar fi putut spune dacă era vie sau moartă.

Dimineața, muribunda i-a povestit mamei ei că se dusese acasă și-și văzuse copiii. «Am fost cu ei azi-noapte, în timp ce dormeam», i-a zis ea.

Bona din Rochester, o văduvă cu numele de familie Alexander, povestește că puțin înainte de două dimineața a văzut cum Mary Goffe a ieșit din camera alăturată (unde dormea copilul cel mare), ușa fiind deschisă, și a stat lângă patul ei preț de un sfert de ceas; mezinul era lângă ea. Mary își mișca ochii și dădea din gură, dar din gâtul ei nu ieșea niciun sunet. Bona insistă că ea era trează de-a binelea; se făcuse ziuă, era una dintre cele mai lungi zile din

an. S-a ridicat în capul oaselor, în pat, și s-a uitat fix la acea nălucire. La un moment dat a auzit ceasul de pe pod bătând ora două și puțin după a spus așa: «În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, ce ești tu?». Atunci fantasma s-a urnit din loc și a plecat; bona s-a îmbrăcat în grabă și a ieșit după ea, dar nu a mai văzut-o, dispăruse.”

Se pare că bona s-a speriat mai tare când fantoma a dispărut, nu cât fusese prezentă acolo, pentru că i-a fost frică să mai intre în casă și a stat afară până la ora șase, plimbându-se de colo până colo. Când vecinii s-au trezit, le-a povestit cele întâmplate, iar ei i-au zis că fără îndoială visase; firește că bona a protestat împotriva unei asemenea idei, dar lumea nu a crezut-o până când nu au venit vești din partea cealaltă, de la West Malling – în momentul acela oamenii au fost nevoiți să admită că era posibil să fie ceva adevăr în toată povestea aceea.

Demn de remarcat în această situație este că mama a găsit necesar să treacă de la somnul obișnuit la o stare de transă profundă pentru a-și putea vizita copiii în mod conștient; există însă câteva cazuri similare printre nenumăratele povestiri din literatura dedicată acestui subiect.

Două relatări exact de acest gen – în care o mamă aflată pe moarte, dorind din tot sufletul să-și vadă copiii, cade într-un somn profund, îi vizitează, apoi revine și spune că i-a vizitat – ne sunt oferite de Dr. F. G. Lee. În prima, muribunda aflată în Egipt le apare copiilor în Torquay și e văzută ziua în amiaza mare de toți cei cinci copii și de bonă („Glimpses of the Supernatural”, vol. II, p. 64). În a doua, o doamnă din secta quakerilor, pe patul de moarte în Cockermouth, este văzută în chip deslușit și recunoscută în plină zi de cei trei copii ai ei din Settle, restul poveștii fiind practic identic cu precedenta („Glimpses in the Twilight”, p. 94). Deși aceste cazuri par să fie mai puțin cunoscute decât cel cu Mary Goffe, dovezile privind veridicitatea lor sunt la fel de serioase, după cum reiese din mărturiile obținute de preotul anglican care le citează.